

KORINITA SU UWARABAI BOTAI OWAWA

¹ Godi Danu unu uite na Foro Yesu Kerisonu afosoro amara mune odi. Naini yanu naiye Sositinisima yaba ario waitu.

² Ya Godinu naueta Korinita su uwaraba ewa sina owawa ue odatane. Godima Yesu Kerisoro yanu neno ma kobererau uite ya Danu uwara siboe iba mune eta aika odi. Yaini i aboro aboro ibinita uwaraini ema Yesu Keriso yanu Dera Waria Amaranu ifu we ma derawere utaitaba nanu unu ema ewa owawa yawifitae watane.

³ Yanu Baba Godini yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoini emana ya ma kobererau ufisite emanu ure nudarauini wesa ueta yaba mafisiro merau ibifoe watane.

Foroma Godiba we ma kobererau ui

⁴ Yana Yesu Kerisonu uwaraba Godima ya ma kobererau uteda Dana ure nudarauroma durua utebiba Dawabai we ma kobererau utatane.

⁵ Godima ya durua utebiba ya kobererau uegou ue ibeda Godinu imueta nesia iwata utaitate Godinu sina nesia waita. ⁶ Yabai ibedana Yesu Keriso ya durua ufishu wero awona yabai enanari usinu. ⁷ Ya yanu Dera Amaranu fareta yawotaitana Godinu bunaini me maeta nesia yabai ibinuba Godinu gaukara kobererau utaita. ⁸ Yesu Kerisoma ya durua utasuba inare kimu utaisina yabai kerere me. Meba Dawa fafite koto ufite ya fanisi da mafisu. ⁹ Godima yaini Danu Amara yanu Dera

Waria Amara Yesu Kerisoini owiga ufoe iba odi. Dawa Danu imueta ma owerawa, ane wasuna enanari daido utasu.

Dubu su naueta uwara saragari utate aika maika anita

¹⁰ Naiyemutu, yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisonu ifuro wemaro nauawe. Bebetuma urane yarane kodiawete aika maika da uawe. Ya nesia imueta daba demurai imuawete wiawe. ¹¹ Korounu su uwarama naba weita, Godinu naueta Korinita su uwarama bebetuma yaranaita weita. ¹² Ya eno waita, mui amarama, nana Foronu buribi aneta amara wasu. Mui amarama nana Aforasunu buribi aneta amara wasu. Mui amarama nana Fitanu buribi aneta amara wasu. Mui amarama nana Kerisonu buribi aneta amara wasu. Aneba eno weda saragari ue tu aika maika utaita? ¹³ Eno da uawe. Yesu Keriso Dawa saragari utawa Dawa faiyawere me. Na Foro yaba korosiro ure odawa uta. Foronu ifuro ya babataito utawa utaba nanu ununa ya imueta demurai uwara si-boe watane.

¹⁴⁻¹⁵ Yabai, Kurisifasini Geiasini ema torowa babataito ue. Moana uwara babataito utawa ueba Foronu ifuro babataito usi da webitaita. Eno nana Godibai we ma kobererau utatane. ¹⁶ (Nana imutatane, na Sitefanasinu uwara babataito ue. Nono moana uwarana me.) ¹⁷ Yesu Kerisoma na uwara babataito da umate Danu sina wemane iba na siaia uiro nana eme ba torowaratu babataito ue. Yesu Kerisonu korosi sina bunawere ma arama uonero i sinanu buna ekodiotoba iba nana emenu bunawere sina wiawa utatane.

Yesu Kerisona Godinu buna

¹⁸ I me sara uieta dabaro anaita uwarama i korosi sinana me sara siosa sina waita. Nono ya wirotaisi uwarama i sinana Godinu bunawere sina eno waisi. ¹⁹ Godinu bukaroma iba eno wasu,

i iwata derawere uwaranu imueta aika maika ma arama umate emanu bunawere imueta sina da imumate ekodimau,

eno wasu. ²⁰ I iwata derawere uwara, ema aboro? I Mosesinu tarawatu iwata uwara, ema aboro? I sina derawere we matanaita uwara ema aboro? Godima emaba eno wasu, i uwaranu iwatana kobererau me. Ina me sara siosa iwata, eno wasu.

²¹ Godinu iwatana aika, emenu iwatana aika. Emanu iwata aikaba Godi imutawa utaita. Enoba yanu waisi korosi sina ina me sara sina waitarogo nono Godima yanu me sara waisi sinama i nautaita uwara ma wirotasu. ²² I Ju uwarama waita, Godima buna derawere ufiro efeisina i sina naufeisi waita. I Guriki uwarama waita, yanu ununa kobere imueta torowa mune yanu iwata deiro odifeisi waita. ²³ Nono yana waisi, uwarama Yesu Keriso yaba korosiro ure oita wais-iba i Ju uwarama ibo derawere utaitaro i Guriki uwarama i sinana meo sina waita. ²⁴ Nono Godinu muneta uwara, Ju uwaraini Guriki uwaraini nesia eno waisi, i sinana Yesu Kerisonu sina. Yesu Keriso Dana Godinu buna. Yesu Keriso Dana Godinu iwata eno waisi. ²⁵ Godinu imuetana me sara imueta webaitarogo nono i me sara uetama emenu buna ueta serigari utebasu. Godi Dawa buna me webaitarogo nono i buna me ima emenu buna serigari utebasu.

²⁶ Naiyemutu imue eawe! Godima ya mune odina ya ane uwara ari? Yabai iwata derawere

uwara me, yabai buna derawere uwara me, yabai ifu derawere me. ²⁷ Yana derawere meba Godima ya iwata derawere me uwara ma wiroteda mune odite i orofa atata nautawa iwata derawere buna uwarama maru sibitae iba eno ui. ²⁸ Godima i nautawa uwarana aramawere odi waitate ekodaita uwara muni. Ema munite i dera imuetaini dera uwaraini ma dowafie uite iba Danu muni uwara ma inari. ²⁹ Eno uiba uwarama Godibai na derawere da webitaita. ³⁰ Godima yaba Yesu Keriso mairo muta. Enoba Yesuna yanu me ibene ibene ibetanu ubi Amara sini. Godima weiba Yesu Keriso Dana yanu iwata ueta Amara sinite Danu torowa ma kobererau uetaro merau ibeta Amara sinite Dana ya ma rorowarau ue Godinu iboro ma inareta Amara sinite me kakara uegou uetaini Dana yanu yanu wiroeta ubi Amara sini. ³¹ Enoba Godinu bukaroma eno wasu, anama danu ununa mui ifu we ma derawere ufie ufisuna yanu Dera Amaranu ifu we ma derawere ufi wasu.

2

Foroma korosinu sina webi

¹ Naiyemutu, yabai fare ibedana Godinu sina wete uwaranu dera imuetaini kimu sina wiawa Godinu sina rorowarau we. ² Yabai farena Yesu Kerisonu sina, uwarama Dawa korosiro oita, i sina torowa wemane yabai fare. ³⁻⁴ Yabai ibedana na buna me, iya uyareda iwura mameda buna utawa, uwaranu kobere imueta wiawa uete buna sina wiawa ue. Nono Godinu Imumu Kotofuma na buna maiba iba wero nautate ina Godinu sina weita. ⁵ Eno ueba ya emenu imueta da imufote Godi imuegou ufoe iba eno ue.

Godinu Imumu Kotofuma yaba iwata matasu

⁶ Godinu naueta derawere uwarabai ibedana Godinu kimu sina watane. Nono nanu sinana i dera yawoeta uwaranu sina ari me. I uwarama uifitaro emanu sina me sibisu. ⁷ Yanu sinana Godinu sinaba iba i sinana iwata derawere sina. Godinu kiwuma imuetaba watane. Godima boderewere i sirorari me kowaroma ya Danu kobere ibeta ari Yesu Kerisoro ibifene iba Danu kiwuma imueta imui. Eno imuiba i kiwu imueta awonana yaba we ma boroyarasuro nautaisi. ⁸ I ibebita dera yawoeta uwara nesia Godinu buna imueta iwata sina iwawa utebita. I bunawere imueta iwata ufitarona yanu ure araeta Dera Waria Amara korosiro da odifitae. ⁹ Godinu bukaroma Godinu iwataba eno wasu,

ana anama boderewere Godinu imueta bunawere emanu omema nautawa ue, ditima ba erawa ue, imutawa utebita. Enoba Godima i Danu imueta bunawere awona ana anama yanu neno Dawabai odaisite neno arama utaisi uwaraba we bou ue odi,

eno wasu. ¹⁰ Nono Godi Dana Imumu Kotofu siaia uiro fariba ina yaba we ma boroyarasu. Dana Godinu kiwuma imueta ane ane nesia ere iwata utasute yaba we ma boroyarasu. ¹¹ Mui amarama mui amaranu imueta iwata aba me? Me, i amaranu imumu danu torowa danu imueta iwata utasu. Enanari mui amarama Godinu imueta iwata utawaro nono Godinu Imumu Kotofu Dawu Godinu imueta iwata utasu. ¹² Godi Dawu ewa sakairo aika imumu matawa Dawu Danu Imumu Kotofu demurai yabai siaia uiba ibeda Godinu kotofu sinaini Godima yaba mai buna aika maikaini nesia iwata ufene we mawetu utasu.

¹³ Ewa sina emenu bunawere imuetama yaba

wiawa utaisi. Godinu Imumu Kotofuma i sina yaba weiba Godinu Imumu Kotofuma ya Korinita su uwarabai ibinuba iba i sinanu ba ubi yaba waisi. ¹⁴ Godinu Imumu Kotofuma Danu buna matawa utasuba Godinu sina nautawa uwarama Godinu Imumu Kotofunu we mawetu ueta iwawa utaitate i we mawetu uetana me sara eno we imutaita. Godinu Imumu Kotofuma emabai ibawa utasuba ema Danu Kotofu sina iwawa utaita. ¹⁵ Godinu Imumu Kotofu bobo uwara, ema nesiam rorowarau imutaitate enanari waitaro nono i nautawa uwarama Godinu naueta uwara iwawa iwawa utaita. ¹⁶ Godinu bukaroma eno wasu,

mui amarama Godinu imueta iwata meba iba dana Godi we mawetu utawa utasu,

eno wasu. Nono Yesu Kerisonu imuetana yanuba iba Danu imueta ari imutaisiba i nautawa uwarama ya iwawa utaita.

3

Dubu su gaunkara ueta uwarana Godinu gaunkara uwara

¹ Naiyemutu yabai ibebitarana yana Godinu Imumu Kotofu me uwara ari. Yana Yesu Kerisonu sina kikiratu nauteda yanu unu torowa utebitaba yabai kimu sina wiawa ue. ²⁻³ Nanu sinana kimu me nudawere. Mui awetanu ama dumamu ari. Ya derawere meba kimu sina ba ituba ieta ari yaba wiawa uete nudawere sina torowa ina ama dumamu ari yaba we. Awonana ya enanari utaita. Godinu unu utawa utaitate yanu unu torowa utaita. Yanu yanu kamena ka we ibo ueta urane yarane utaitate aika maika ibedana Godinu unu

utawa yanu unu torowa utaita. Eno utaitaba yana i orofa atata ibinita nautawa uwara ari.

⁴ Mui amarama na Foronu amara wasuro mui amarama na Aforasinu amara wasu. Ya eno waitana yana saragari ue tu aika maika utaitaba yana Godinu sina nautawa uwara ari. ⁵ Aforasi dawa ana? Foro dawa ana? Wana Godinu gaukara amara sadei. Godima waba buna maiba weisiro ya nauteda Godi imuta. ⁶ Nanu sina edono, nana waitebitararo Aforasi dawa ogo yanatebiro nono Godima yanu naueta i tua ari ma waratebi. ⁷ Enoba i waieta amarana derawere me. I ogo yanaeta amarana derawere me. Nono Godima yanu naueta i tua ari ma waratasuba Dana derawere. ⁸ I waieta amaraini ogoma yanaeta amaraini ema arotorowa. Ema gaukara uteda emanu moko munaisi. ⁹ Naiyeini Wana Godinu gaukara uruama utaitu. Yana Godinu beata ari. Yana Godinu su ari.

Dubu su gaukara uwara su ma inareta uwara ari

¹⁰ Godima na su ubu ueta amara ari we odiba na kobere su ubu ueta amara ari sirete su semenesi tutubu ari sare. Na ko yaba Godinu sina we ina tutubu ari sareba mui amara deiro ufisu. Ana anama deiro ufitaitana Godinu gaukara sara da ufitate uegou ufitaita. ¹¹ Nana Godinu gaukara uteda i su tutubu ari sare. I su tutubunu ubina Yesu Keriso. Ido, i tutubuna demuraiba mui amarama aika tutubu da sabisu. ¹² Nono i tutubu deiro uetana aika maika. Moana uwarama Godinu gaukara utedana kobererau emana goruini siriwaini werei werei gebiro muneda su ubu utaita i ari. Nono moana uwarama Godinu gaukara me sara utedana emana anaini odeini koeini muneda

ubu utaita i ari. ¹³ Yesu Kerisoma fafite uwara nesianu ueta ue efisu. I kowaro uwaranu ueta nesia inama yafisu. I ueta ibifisu aba yare me sibisu iba inama i ueta nesia yare efisu. ¹⁴ I kowaro anama i su tutubu deiro ane ememetuma ubu ue odifiro ibifisuna inama da yare me sibiro i amarama danu moko mubisu. ¹⁵ Ananu ueta yare me sibisuna i amarama moko da mubisurogo nono inaroma dawa mune ma wirofitu.

Inaueta uwarana Godinu kakara dubu su ari

¹⁶ Nanu sina imue eawe! Ya nesiana Godinu dubu su. Yana Godinu dubu suba Godinu Imumu Kotofu Danu dubu su ubare ari, yanu neno ubarero ibinu. Ide ya iwata utaita aba me? ¹⁷ Enoba anama Godinu dubu su ma arama ufisuna Godima dawa fanisi derawere mafisu, Godinu dubu suna kakarawereba. Yana Godinu dubu su.

Ba uwaranu ifu da we ma derawere ufe

¹⁸ Yanu torowa irutaitaya kodiawe! Anama nana iwata derawere amara webisuna dana emenu aika iwatama Godinu iwata daba garari ufishuba dana emenu iwata daba kodifite emenu iboro gogore amara sinonu ufite nono Godibairoma ba iwata derawere mubisu. ¹⁹ Ewa orofa atataro ibinita uwaranu iwatana sara siosawere Godima wasu. Godinu bukaroma eno wasu, Godima i uwaranu iwata muneda odasuba i uwara ma owere emanu iwataro buridu uraitate ureitaita wasu. ²⁰ Godinu bukaroma nono eno wasu, Godima iwata utasu, i uwaranu iwata, emanu imuetana ba me. Me sara imutaita eno wasu. ²¹ Enoba uwaranu ifu we ma derawere da uawe, Godima ya nesia maiba iba eno da uawe. ²² Godima na Foroini Aforasini Fitaini we odiba

yana arotorowa yana yaba gaukara ueta uwara. Godima ewa orofa atata ememetu nesia yaba maite yanu me ibeta maite yanu uieta mai. Dawa i awona ane ane nesia maite i duburo fafisu ane ane maiba i nesina yanu. ²³ Nono ya uwarana Kerisonu. Keriso Dawa Godinu.

4

Yanu Dera Waria Amara Danu torowa Danu gaukara uwara ma saragari ue odasu

¹ Yana naini nanu uwaraini imufoitana emana Yesu Kerisonu gaukara uwara eno imuawe. Yana Godinu kiwuma imueta yawoeta uwara. ² I kobere gaukara uwarama emanu dera uwaranu sina nautaita. ³ Nade nana kobere gaukara amara aba me? Yaini aba moana uwaraini naba ana siosa ueta amara aba kobere ueta amara weboitana i sina da naumau. Nana kobere amara aba siosawere amara na iwata meba da wemau. Nanu torowa da wenuemau. ⁴ Nanu nenoma a siosawere utawa wasuna nono ina ido me. Yanu Dera Waria Amara Danu torowama na eregou ufite webisu ina ido. ⁵ Enoba waini uwara nesiba ya kobere gaukara uwarana me da wiawe. Yesu Dana fafite Danu aikana ario derawere beafite yanu ueta sineta nenoro kiwuma imueta nesia mune arioro odifiro wanu ueta sineta, aneba gaukara utaitu iwata ufoita. I kowaro Godima uwara nesia emanu ueta enanari moko mafisu. Moana uwaraba derawere, moana uwaraba dera-nono, moana uwaraba kikiratu we ma kobererau ufisu.

Korinita su uwara emanu torowa emanu ifu ma derawere utebita

⁶ I sina Aforasini waba weneba naufoitana Godinu sina anene ufote Godinu mui amara we ma derawere da ufote Godinu mui amara we ma kiki-ratu da ufoe watane. Yana eno ufoitana Godinu sina nauegou ufoita? Me. ⁷ Aneba yanu torowaba na dera amara webaita? Godima yaba ibaiabai nesia mai. Ina imutaita aba me? Godima ina me mai rairo aneba nanu bunama mune waita?

⁸ Yanu imuetana derawereba mui sina da naufoita? Yabai ibaiabai faiyawere ibinu? Naini nanu uwarana me, yanu aikana dera yawoeta uwara sinaita? Eno imutaita? Nanu ununa ya ba dera uwara sibote yana eme yawoforo yaini uruama yawofene watane. ⁹ Yana eno utaitarogo nono Godima ya afosoro uwara ma derawere utawa, emenu dubenaro ibeta uwara ari odi. Uwarama mui amara ma uifitae woure anaitaro uwara nesia ero itaita. Ya afosoro uwarana i uifisu amara ari. Yana i orofa atata uwaranu ereta. Emeini aneruini ema nesia ya ero itaita. ¹⁰ Ya afosoro uwarana Yesu Kerisoba gogore uwara ari sisirogo, nono yana Yesu Kerisonu iwata derawere uwara webaita. Ya afosoro uwarana buna merogo, nono yana buna derawere webaita. Uwarama ya Korinita su uwara kobererau imutaitate nono ya afosoro uwaraba iruteda yo waita. ¹¹ Ietaini ogoini itawa uteda osi ue ibebaisi. Yabai kobere wadia meba iwu urebasu. Yanu ba su mero uwarama bana wiawa ekodebaitaba me inarebaisi. ¹² Yana agema gaukara utebaisi. Uwarama yaba sina siosawere waitana emaba we ma kobererau utaisi. Uwarama yaini uranaitana moko uranawa me ibaisi. ¹³ Moana uwarama yaba moana uwarabai meo meo waitana emaba ibo utawa kobererau waisi. Ya afosoro uwarana

kobererau me. Ya afosoro uwarana i orofa atata uwaranu sido gamo ari, uwarama eno we imutaita.

Korinita su naueta uwaranu ueta Foronu ueta ari ufita

¹⁴ Ya maru ufoe wiawa, yana nanu koiniboro ari, nanu neno yabai ibinuba ya we mawetu umane iba eno watane. ¹⁵ Yabai tisa uwara faiyawere ibeda Yesu Kerisonu sina waitarogo emanu neno yabai ibawaba yanu yamamamutuna faiyawere me. Yanu yamamana demurai, dawana na. Yaba Kerisonu sina na ko wero nautaba nana yanu yamama ari. ¹⁶ Eno nana nauawe. Na ane utatane ya enanari uawe. ¹⁷ Eno wataneba ewa amara Timotina, dawa nanu amara ubi ari, dawa Yesu Keriso imuegou utasu. Nana dawa siaia uero yabai ari. Nanu ununa dawa nanu Godinu aboro aboro guruguru utaita naueta uwarabai webatane sinaini nanu ueta sinetaini nesia yaba webie iba siaia uero ari.

¹⁸ Yabai moana uwarama eno we imutaita, Foro dawa da fafisu we imuteda sasae utaita. ¹⁹ Godima naba webisuna nana yabai sau famau. Iro are famate i sasae bobo uwara ma buna uteda sina waita aba me ibeda waita ina iwata umau. ²⁰ Godi Danu yawotasu orofaro sina torowa wiawa utasu. Dawa Danu yawotasu orofaro bunawere yawotasu. ²¹ Yanu ununa ane? Yaba ibo uteda isuma umane famau aba yaba neno arama umate sina kobererau wemane famau? Yabai famaro yana anene ufoita iba we-naueratane.

5

Aweta munetaini awera muneta daba Korinita suro ma siosa uta sina

¹ Moana uwarama ewa sina waitaro nautatane. Yabai uwarama dita yagera faraita waita. Godinu sina nautawa uwarama i siosawere ueta utawa utaita. I siosawere uetana eno, mui amarama danu damamanu mui aweta munasute oiro inarasu waitaro nautatane. ² Nono yana sasae uteda maru sinawa utaita. I amara siosawere uiba buna sina wiawero yabai guriguri da ufie watane. ³⁻⁵ Na yabai ibawa nono i siosa uetaba derawere imune. Na eno imuneba yabai ibinono uteda iba i amaraba ane umane na iwata uteda Yesunu ifuro wemaro nauawe. Mitini uawero nanu imueta yabai ibifiro Yesu Kerisonu bunaro Godinu naueta uwarabairoma i amara mune kebiro seitani bai odiawero seitanima i amaranu ofe ma arama ufisu. Seitanima eno ufiro nono i amarama imuegou ufite danu siosa imueta ekodifite danu neno imueta ma owefisu. Yesu sau fafite i amaraini ma wirosisuba iba eno ufoe watane.

Korinita su uwara emabairoma siosa uwara faiyawere ure yowefitae wei sina

⁶⁻⁷ Yana kobere uwara waita, i sinana kobererau me. Ya iwata, faraua ubarero wawaretu ira yisiti kikiratu ode baitaro derawere foatebasu, enanari siosa ueta demuraima ya nesia ma siosa ufisuba i siosa ueta yisiti ari mu sabote ya reka yisiti me faraua ari siboe watane. Yesu Keriso, yanu Godima i Isaraero uwara Ijifiroma woure aneta mamoe, yaba ma uita. ⁸ Eno ba ya naueta uwarama yanu siosawere ueta ekodifete Yesu Kerisonu kobere imueta imufene watane. I siosawere ueta nesia

bodere yisiti ari ekodifete ba ueta torowa reka faraua ari uteibene iba watane.

⁹ Bodere owawa uteda eno we, i dita yagera fareta uwarabai owiga da uawe we. ¹⁰ Eno wena Godinu sina nautawa uwaraba wiawa ue. Na iwata Godinu sina nautawa uwarama dita yagera fare, ibaiabai derawere mubitae ue, waira ue, ba me godi siboro ue, eno utaitaba emabai da ibifoe imufoitana ewa orofa atata ekodifoita. ¹¹ Nanu sina nauawe. Godinu naueta amara, yanu yaiyema dita yagera fare, i ibaiabai derawere mune, ba me godi siboro ue, sina siosawere we, kimu ogo derawere ie, waira ue, Godinu naueta amarama eno ufisuna dawabai da aniaawe. Ieta dawabai da ifoe watane. ¹² I Godinu sina nautawa uwara koto da umau, ina nanu gaukara me. Yanu gaukarana Godinu naueta uwara koto utaita iba watane. ¹³ Godi Danu torowa Danu sina nautawa uwara koto ufisuna. Enoba i siosawere amara yoweawero yabairoma kebiro anibie iba watane.

6

Naueta uwarama emanu domayamutu da koto ufitaita

¹ Yabai mui amarama Godinu mui naueta amara wawei webie utasute aneba Godinu sina nautawa uwarabai anasu? Aneba Godinu naueta uwarabai koto utawa utasu? ² Mui kowaro ya Godinu naueta uwarama i orofa atata uwara nesia koto ufete yawofeisi. Ina iwata utaita aba me? Eno ufeisiba i kerere kikiratu aneba yanu aika koto utawa utaita? ³ Duburo ya, Godinu naueta uwarama, i aneru koto ufeisi. I gaukarana derawereba awonana yanu ane ane kikiratu yanu

aika koto ufoe watane. ⁴ Aneba i Godinu sina nautawa uwarabai kotoba anaita? ⁵ Eno utaitaba maru uawe! Yabai iwata derawere amara meba iba Godinu naueta uwaranu uraneta yaraneta ma rorowarau utawa utaita? ⁶ Eno mui naueta amarama mui naueta amara wawei webisuna nautawa uwarabai anibisu? Aneba eno utaita?

⁷ Ya Godinu naueta uwaranu wawei wetana ba me. Aika uwarama nautaitate yanu nauetana ba me waita. Mui amarama yaba siosawere ufisuna koto da uawete kodiawe. Mui naueta amarama yanu ibaiabai waira ufi ufisuna kodiawe, danu sibona. ⁸ Nono yanu aikana yanu naueta uwara wawei webote waira ufoe iba koto utaita. Ina siosawere. ⁹⁻¹⁰ I siosawere utebaita uwarama Godinu yawoeta orofaro da anibitaita. Yanu torowa da iruawe. Nanu sina ewado eregou uawe. I dita yagera fareta uwara Godinu yawoeta orofaro da anibitaita. I ba me godi siboro ueta uwaraini i mui awetanu buribi aneta uwaraini i sasae ueta awetaini i amara sadeima udiri ue matanaita uwaraini i aweta sadeima udiri ue matanaita uwaraini waira ueta uwaraini i ibaiabai derawere muneibitae ueta uwaraini i kimu meo wawei weta uwaraini sina siosawere webaita uwaraini i meo wawei webaita uwaraini i uwara nesia Godinu yawotasu orofaro da anibitaita. ¹¹ Yabai moana uwara bodere eno utebita. Yana Yesu Keriso imutaba Godinu Imumu Kotofuma yanu neno uroite ya mune aika Godibai odiro Godima Yesu Kerisoini Danu Imumu Kotofunu ifuro yana kobererau wei.

Yanu ofero yaru utedana Godinu ifu we ma derawere ufe

¹² Yana eno waita, ane ane ufene ufeisina ufeisi waitarogo nono nana eno watane, moana uetana kobererau meba ima ya durua utawa utasu. I ane anema na da yawofie watane. ¹³ Yana eno waita, Godima yanu desini ubu uite yanu desiniba ieta mai waita. Eno waitaba nanu sina wemaro nauawe. Mui kowaro Godima desinini ietaini nesia kodifiro me sibisu. Yanu ofe ubuna dita yagera fareta emetu merogo yanu ofe ubuna yanu Dera Waria Amaranu. Idoba Dana ya yawotasu. ¹⁴ Godi Danu bunama botai yanu Dera Waria Amara Yesu Keriso uietaroma ma uyariba dubu kowaro ya enanari uietaroma ma uyafisu.

¹⁵ Imue eawe! Yanu ofe ubu nesiana Yesu Kerisonu ofe ememetu. Ina idoba Yesu Kerisonu ofe ubu emetu mumate sasae ueta aruma aba awetabai ane takami umau? Me! Eno da umau. ¹⁶ Anama sasae ueta aruma aba awetaini ane aibisuna ema sadeina demurai sibisisi. Ina iwata utaita aba me? Godinu bukaroma eno wasu, ema sadeina ofe ubu demurai ari sibisisi wasu. ¹⁷ Nono anama danu naueta yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisobai odifisuna Yesuini demurai sibisisi. ¹⁸ Enoba i siosawere dita yagera fareta kodiawe. Moana siosawere uetana yanu ofe ubu otowaratu ma arama utasuro nono dita yagera faretama yanu ofe ubu derawere ma arama utasu. ¹⁹ Yanu ofena Godinu Imumu Kotofunu su. Godima Danu Imumu Kotofu yaba maiba Dawa yanu ofe ubarero ibinu. Ina iwata utaita aba me? Yanu ofe ubuna yanu me. ²⁰ Godima moko derawerema maite ya oiya uiba yanu ofero kobererau torowa utebeawero uwarama Godinu ifu we ma derawere uteibitaita.

7

Awetaini aweranu sina

¹ Bodere yana naba owawa siaia uteda wena-
nauereta weita i nanu moko sinana edono, anama
aweta da mubisuna ina kobererau. ² Nono aweta
awera me ibebe ubusi uyaosoro dita yagera fao-
toba demui demui aweta awera muboita deina
ido. ³ I awerama danu awetabai danu ofe garari
da ufiro awetama danu awerabai danu ofe da
garari ufi. ⁴ I awetama danu ofe danu torowa ya-
wotawaro awerama yawotasu, enanari awerama
danu ofe danu torowa yawotawaro awetama ya-
wotasu. ⁵ Awetaini aweraini yanu ofe garari da
uawa. Yanu unu Godibai guriguri ufawae uteda
daba demurai imufawaisina ofe garari ufawate
guriguri ufawaisi. I guriguri kowa me sibiro
aweta awera sibawaisi, seitanima danu siosa
imueta yaba maosoba.

⁶ Nana eme nesia aweta muawe wiawa. Anama
aweta mubie imufisuna mubi. Anama awera mu-
bie imufisuna mubi, eno watane. ⁷ Nanu ununa
ya nesia na ari, na aweta me ibine eno ufoita. Na
iwata yanu imueta aika maikaba na ari da ufoita
ina idoni. Godima buna maiba moana uwarama
aweta awera munaita. Godima aika buna maiba
moana uwarama aweta awera munawa emanu
torowa ibinita. ⁸ I aweta awera me uwaraini
wabu awetaboba eno watane, yana aweta awera
da muboitana ina kobererau watane. ⁹ Nono yanu
ununa dita yagera fareta ina siosawere. Yanu
neni ina ari yanono uosoba aweta awera muboe
watane.

¹⁰ I aweta awera ue ibeta uwaraba wemaro
nauawe. Ina nanu sina me. Ewana yanu
Dera Waria Amara Yesu Kerisonu sina wemaro

nauawe. Awetama awera da ekodifie watane. ¹¹ I awetama danu awera bodere ekodina nono danu ununa awera mubisuna aika awera da mubite danu bodere awerabai anibie watane. Enanari awerama danu aweta da ekodifie watane.

¹² Nono ewana nanu sina, yanu Dera Waria Amaranu sina me. I sina edono. Mui Godinu naueta amaranu awetama Godinu sina nautawa me ibeda danu awerabai ibifie wasuna awerama aweta da ekodifie watane. ¹³ Enanari mui Godinu naueta awetanu awerama Godinu sina nautawa me ibeda danu awetabai ibifie wasuna awetama awera da ekodifie watane. ¹⁴ Mui naueta awetanu nautawa awera dawa unutawa aweta ekoetaba Godima i aweta imuteda danu aweraba kobererau ufishu. Enanari mui naueta aweranu nautawa aweta dawa unutawa awera ekoeta Godima i awera imuteda danu awetaba kobererau ufishu. Merona emanu aruma amara aika uwara ari sibitae. Godima eno utasuba emanu koiniboro Godinu ditiro kobererau ibaita. ¹⁵ Nono i Godinu sina nautawa aweta aba awera danu unu ekodifie wasuna danu sibona. Godi naueta aweta aba awerama bana da webisu. Godi naueta unutawa Danu uwara uraneta. ¹⁶ Awetaini awera ibifitaitana Godima i awetanu awera ma wirofishu aba me, aweta dawa iwata me. Enanari Godima i aweranu aweta ma wirofishu aba me, awera dawa iwata me.

Godima yaba we mawetu ui iro kobererau uteda ibife

¹⁷ Godinu naueta uwara nesiaba watane. Yana anene ibebitaro Godima Danu buna yaba maite we mune odia enanari utebeawe. ¹⁸ Moana bodere ofe tureta Ju uwarama Godinu naueta uwara sibitaitana i ofe turetaba da imufitaita. Nono mui ofe turawa amara dawa Godinu naueta

amara sibite ofe da tufisu. ¹⁹ Anama i Ju uwaranu baetaba danu ofe turinu aba turawa, eno imuetana me. Nono anama Godinu sina nesia nau-tasu ina ido. ²⁰ Anene ibebe Godinu naueta uwara sita enanari ibebeawe. ²¹ Ana mui amaranu sabua ueta amara? Ina da imufaro anu yawoeta amarama a we mu sabisuna ido, ania. ²² Imue eawe! Ana sabua ueta amarana yanu Dera Waria Amara Yesuma a yua weite anu ba me uetanu bunaroma a mune aika odi, ana sabua ueta amara arina me. A gaukara uteda oi munasu amarana yanu Dera Waria Amara Yesuma a yua we muniro Danu sabua ueta amara sini. ²³ Yesu Kerisoma yaba moko mateda oiya uiba yana Danuba mui uwaranu sabua ueta uwara da siawe. ²⁴ Naiyemutu, enoba mui amarama anene ibebe Godinu naueta amara sinasuna enanari daido ibeibiro Godima dawa durua uteibisu.

Awerasi awetabo munawa uwaranu sina

²⁵ Ido, yanu mui wenaueretaba moko wemaro nauawe. I aweta awera munawa me ibaita uwaraba watane. Ina yanu Dera Waria Amara Yesunu imuetana me. Nana nanu torowa me watane. Yanu Dera Waria Amarama na durua utasuba nanu sinana ba. Iba wemaro nauawe.

²⁶ Yanu awona kowaro yabai awe derawere uyaraitaba aweta awera da muboe watane. ²⁷ A aweta bobo amara? Anu aweta da ekodia. A aweta me amara? Awonana aweta da mubae watane. ²⁸ Emema awona aweta munaitana ina ido, siosawere me. Arumamima awerasi awona munaitana ina ido, siosawere me. Awona aweta awera munaitaba emanu ibeta kimuwere ufishaba na unutawa emanu kimuwere ibeta iba eno watane.

²⁹⁻³¹ Naiyemutu ewa sina eawe. Yesu Kerisonu faretana baworo. Enoba i aweta bobo uwaranu gaukara, i awetabo me uwaranu gaukara ari ufitae watane. I sorara ueta uwarama sorara utawa uwara ari Godinu gaukara ufitae watane. I yaura ureta uwarama yaura urawa uwara ari Godinu gaukara ufitae watane. Ibaiabai oiya utaita uwarama ibaiabai me uwara ari Godinu gaukara ufitae watane. Ureini nasini nesia me sibisuba i ibaiabai derawere bobo uwara emanu ibaiabaiba da imuegou ufitae watane.

³² I nesiaba da imufoe iba watane. I aweta me amara danu ununa Godinu gaukara. Godima dawa kobererau webie iba imutasu. ³³ Nono i aweta bobo amara danu awetanu ununa danuba waiya aba ane ane uteda aika maika imutasute Godinu gaukaraba imuegou utawa utasu. ³⁴ I awera me arumami enanari emanu ununa Godinu gaukara. I awera me arumama yanu Dera Waria Amaranu imueta imuegou utasuba danu ofeini nenoini kobererau ufisu. Nono i awera bobo awetama danu aweranu sina mubie ufisuba Godinu gaukara da imuegou ufisu. Na unutawa yanu daba ma kimu ueta. ³⁵ Nanu ununa ya uwara durua umaro ane ane da imufote Godinu gaukara uegou ufoe iba watane.

³⁶ Anama dawaba datu uta arumaba na kobererau utawa imutasuna danu neno ina ari yarasuba nono i arumanu awera muneta, aweta awera sibilitana ina ido, ba me uetana me. ³⁷ Nono anama aweta da mubie imuegou utasuna danu dawaba datu uta arumaba neno ina ari yarawaro danu imueta yawoegou uteda danu dawaba datu uta aruma da mubisuna ina ido. ³⁸ Anama danu dawaba datu uta aruma mubisuna ina ido.

Anama danu dawaba datu uta aruma da mubisuna danu imueta derawereba dawa kobererau ibifisu.

³⁹ Awetanu awera uitawa me ibifisuna awetama dawa da ekodifite dawabai ibifisu. Awera uifisuna ido awetama awera meba mui Godinu naueta amara danu awera mubie imufisuna mubisu. ⁴⁰ Na imutatane, Godinu Imumu Kotofuma na durua utebasuba iba eno watane, i wabu awetama awera da mubisuna dawa merau ibifisu watane.

8

Ba me godiba fuyo oita egi

¹ I ba me godinu fuyo mataita ieta sina wemaro nauawe. Yana waita, yanu iwatana derawere waita. Ba waita. Na iwata utatanerogo nono i iwata derawereba sasae utaita. Nono ana anama mui amaraba neno arama ufitate i amaranu imueta ma kimu ufitaita. ² Anama na nesia iwata utatane we imutasuna dana iwata derawere amara me. ³ Anama Godiba neno arama ufisuna dawa Godinu domaya sibiro Godima dawa iwata ufishu.

⁴ I ba me godinu fuyo maeta ietaba sinana edono. I ba me godi emabai neno me. Yanu Godina demurai, mui godina me. Ina ya iwata utaisi waitaro yaini iwata utaisi. ⁵ Moana uwarama eno waita, ureini nasiniro ememetu faiyawere yanu godi. Emanu yanu dera uwara waita. ⁶ Ina ba me. Godi dawa demurai. Ina iwata utaisi. Dawa yanu Baba. Dawa Dera Waria Amara torowa. Dawa nesia ubu uite Danu uwara sibene iba ya ubu ui. Yesu Kerisoini, Dawa nesia ubu uiba yana Dawaro me ibinisi. ⁷ Godinu naueta uwara

nesia ewa sina iwata utawa utaita. Moana naueta uwarama emanu damamamutunu baetaba i ba me godi me ibinita we imuteda fuyo odaitana ba godibai odaita, eno we imutebaita. Enoba ya uwara i ba me godinu fuyo maeta ieta itaitana i imueta buna me uwarama iwata uteda enanari utaitate ina ba me godinu ieta we imutaitate neno siosa utaita. ⁸ Yanu ieta itaisi, yanu ieta itawa utaisi, i itaisi ibana Godi imutawa uteda ya kobere uwara wiawa utasu. Ina da ifeisina kobererau da ufeisi. Ina ifeisina ima ya ma arama da ufis. ⁹ Ya naueta derawere uwara eregou uforo! Ba me godinu fuyo maeta ieta ifoitana naueta derawere me amara efite danu naueta kikiratu uosoro siosawere uosoba. ¹⁰ Ya naueta derawere uwara i ba me godinu dubu su ubarero yaubebe ba me godinu fuyo maeta ieta ifoitana mui imueta buna me amarama efite ema eno utaitaba naini eno umau we imufite enanari ufis. Danu imueta buna me, nono eno ufisuna danu neno siosa ufis. ¹¹ Ya eno uforo dawa efite enanari ufisuna yanu iwata derawerema danu naueta kikiratu ma arama ufis. Yesu Kerisoma i amara dawaba ui, imue eawe! ¹² Eno ufoitana yanu yayiyemutuba siosawere ufote emanu buna me imueta ma arama ufote Yesu Kerisoba siosawere ufoita. ¹³ Enoba nanu naiyema nanu ietaba neno siosa ufite siosawere ufisuna egi da imau, nanu naiyema Godi imuegou utawa uosoba.

9

Foro afosoro gaukaranu moko munawaba yaru derawere utebi

¹ Mui amarama na yawotawa, nanu torowa yawotatane. Na Godinu afosoro amara. Nana yanu Dera Waria Amara Yesu Keriso ere. Nana Godinu kotofu sina wero nautaba yana nanu uwara. ² Moana uwarama na Godinu afosoro amara imutawa utaita. Nono Godinu sina yaba wero nautate Godinu uwara sitaba emema ereda na Godinu afosoro amara we imutaita. ³ Moana uwarama na ere waitaba emaba emanu moko sina eno wemaro nauawe. ⁴⁻⁵ Ya Godinu gaukara yabai utaisi rairo aneba ieta me da mune ifoita waita? Aneba aweta da muboita eno waita? I mui Godinu afosoro uwaraini yanu Dera Waria Amara Danu dabuemutuini Fitaini i uwarama aweta mutade aneba ya aweta da muboita waita? ⁶ Moana uwarama yabai Godinu gaukara uteda ieta me itaita. Nono Banabasini naini wanu torowa yabai ieta me itawa, wanu ieta oiya ue itaitu. Aneba eno waitaro utaitu? ⁷ Anama ami gaukara ufite danu ami ibaiabai nesia oiya ufisu? Eno me. Anama waiya waifiro ieta warafite ayo ufiro ina da ifisu? Eno me. Anama borumakau yawofite borumakaunu ama dumamu da ifisu? Eno me. ⁸⁻⁹ Ewa sinana nanu beforoma sina torowa? Me. Godinu tarawatu enanari wasu aba me? Imue eawe! Mosesinu tarawatu eno wasu, borumakau uiti deiro amune adidiafiro uiti tai sakairo itafitae ufitaitana borumakaunu bebetu garari da uawe wasu. Godima borumakau torowa ieta ifie imuteda iba wasu? ¹⁰ Dawa ya Danu gaukara uwaraba wasu aba me? Aiwia Dawa yaba wasu. I beata jiru tureta uwaraini ieta fira ueta uwaraini ieta mubitae iba gaukara utaita. ¹¹ Wana Godinu imueta ya uwaranu neno ubarero odaituba wanu

ietaini ibaiabaini yabai mubutuna ina ido aba me? ¹² Moana uwarama eno utaitana ina kobererauba wana Godinu sina yaba weituba enanari ufutu aba me? Wana eno utawa utebitu yana ibo uotote Yesu Kerisonu kotofu sina nautawa uotoba. ¹³ I dera dubu suro gaukara utaita uwarama emanu ieta iro me munaitate itaita. Ina iwata utaita aba me? Enanari i dera dubu su fuyo oeta kabesiro gaukara uwarama moana Godinu fuyo maeta ieta me munaitate itaita.

¹⁴ Ido Godima eno wasu, ana anama Godinu kotofu sina waitana i nautaita uwarama emaba ietaini ibaiabai mawe wasu. ¹⁵ Nono nana eno utawa utebitara. Eno umane iba owawa ue odatane? Enoba me. Na unutawa i. Nanu ununa yabai Godinu sina wemate moko da mumane watane. Na unutawa yabai ibaiabai muneta. Na unutawa nanu bebetu kimu ueta sina ureieta. Na uimauna idoni. Eno imutataneba yanu ibaiabai da mumau. ¹⁶ Godinu kotofu sina wataneba nanu ifu we ma derawere da umau. Godima weiba iba Danu sina watane. I sina da wemauna nanu neno urumu ufiro Godima na fanisi mafisu. ¹⁷ Nanu unu torowaba eno umauna moko mumau. Nono nanu unu utawa utatane. Godima na Danu sina wemane iba mune odiba nanu unu utawa uteda Danu unu torowa utatane. ¹⁸ Enoba nanu moko munetana ane ari? Ina eno, Godinu sina weda oi munawa utatane. Na Godinu afosoro amaraba ane ane me mumane imutedana eno utawa utatane.

Foro i uwara nesianu gaukara amara ari ibebi

¹⁹ Enoba mui amarama na yawotawa utasu. Nono nanu aikana uwara nesia Godibai wirofitae iba emanu sabua ueta amara sire. ²⁰ Idoba i Ju uwarabai ibedana Godibai wirofitae Ju uwara

ari ibatane. Nono i Mosesinu tarawatu imutaita uwarabai ibedana Godibai wirofitae ema ari ibatane. ²¹ Moana uwarama Mosesinu tarawatu imutawa utaita. Naini imutawa. Nono nana tarawatu me amarana me. Nana Yesu Kerisonu tarawatu imutatane. I Mosesinu tarawatu ema ari ibatane. ²² I imueta buna me uwarabai ibedana buna me ari ue ibatane. Moana uwara Godibai wirofitae iba uwara nesia ari ibatane. ²³ Emanu emanu naueta Yesu Kerisobai odifitae iba Yesu Kerisonu kotofu sina emabai weda Yesu Kerisoma naini we ma kobererau ufiro naumane iba eno utatane.

Bunawere durami uteda siraka ufete i me muneta mube

²⁴ Ya iwata, uwara faiyawere durami ue anaitaro amara demuraima serigari utebasute danu moko munebasu. I ari buna utebeawe. ²⁵ I sirakaini waribo aika maika utaita uwarama mui yajara ufisu moko mubitae iba emanu ofe ubu yawoegou utaita. Nono yaini naini i yajara ufisu moko da mubeisirogo nono i me ibene ibene ibeta moko Godibai mubene iba Godinu gaukara uegou utaisi. ²⁶ Na me sara durami ue anawa utatane. Moana uwarama i dobiri eregou uteda durami ue anebaita i ari nanu gaukara utatane. Moana uwarama uranegou utebaita i ari nanu gaukara utatane. ²⁷ Eme faiyawerebai Godinu sina webitarana nono Godima na ekodiosoba nanu buri age ofe ubu nesia yawoegou utatanete nanu ofenu unu utawa utatane.

10

Utebe eretaro ureiotoba eforo

1-2 Naiyemutu, yanu bodere uwarama yao orofaro inarebita sina wemaro nauawe. Yanu abua-mutu nesia i goso wowonaro inareda Kukui Enea ubarero fare anita. Eno utana ina emanu babaito ueta ari. Godima ema gosoini eneama babaito unono uiba ema Mosesinu uwara webita. ³⁻⁴ Godima emaba ure ietaini ogoini mairo ema nesia ita. Godinu gebiroma i uwaranu buribi anebi. I gebirona Yesu Keriso. Dana emaba ogo matebiro i uwarama nesia itebita. ⁵ Eno utebitarogo nono Godima moana uwaraba ibo uteda i uwara yao orofaro ma uitebiro uitebita.

⁶ Godi Dawa unutawa ya nesia ema ari sio-sawere ueta iba ima yaba we ma kakara utasu. ⁷ I uwaranu ba me godi siboro ueta i ari da uawe. Godinu bukaroma emaba eno wasu, i uwarama ietaini ogoini ifitae yauta. Itebe itebe ie me sitate uyatate yaura urebita, eno wasu. ⁸ I uwaranu dita yagera ueta ari da uawe. Emabai moana uwarama dita yagera utebitaba kowa demurairo faiya faiyawere tueniti tiri tausani (23,000) uwara uita. ⁹ I uwaranu ue ereta ari da uawe. I uwarama yanu Dera Waria Amara ue erebitaba towima ema atebitaro uitebita. ¹⁰ I uwaranu kamena weta ari da wiawe. I uwarama Godiba kamena webitaba Godinu aneruma ema ma uiro uita.

¹¹ I ueta nesia eno utebitaba Godina ima i uwara we ma kakara utebi. Awonana Godima ewa sakai imutasu i me sibie utasuro i dubu kowa fafie utasuba ya me ibinisi uwarama ina efete iwata uteda enanari da ufeisi.

¹² Eregou uforo! Eno da ufoe imufoitana yanu imueta yawoegou uawe, i ari ba me uotoba.

¹³ Imue eawe! I yabai farasu ba me ue eretana

reka kamama me. Ina uwara nesiabai farebasu. Godima ya da ekodifite i ba me ueta nesia ekodifoe ya ma buna ufisuba i ba me ueta ekodifoe imufoitana ekodifoita.

Godinu buribi anedana me sara seitaninu siosa imununu buribi da anibe

¹⁴ Enoba, naiyemutu, i ba me godi siboro da uawe. ¹⁵ Yana beforo buna uwaraba nanu sina imue eawe! ¹⁶ Yesuma i kafusi we ma kobererau ui. Awonana yana i kafusi we ma kobererau utaisite itaisina Danu ononoba yana uwara demurai. I ieta ma birabiareda itaisina ya nesia Dawaini owiga uteda ofe demurai ari sinaisi. ¹⁷ I ietana demuraiba i ieta demurai ma birabiaraisite itaisina ya uwarana demurai uwara yana ofe demurai ari.

¹⁸ I Ju uwaranu baeta imue eawe! Godinu dera dubu suro Godinu fuyo oeta ieta itaita uwara i fuyo oeta ieta itaitaba emaini Godini demurai ari sinaita. ¹⁹⁻²⁰ Ane wemane utatane? I ba me godi me ibinu watane? I fuyo oetana kobererau watane? Enona me. I ba me godiba fuyo odaita uwarama i fuyona ba Godiba odawa, seitaninu siosa imunubai odaita iba watane. Ya uwarama i ba me godinu fuyo oeta ieta itaitana yaini seitaninu siosa imununi demurai ari itaita. Eno da ufoe iba watane. ²¹ Ya uwarama yanu Dera Waria Amaranu we ma kobererau ui kafusini yanu Babanu iwa ietaini seitaninu siosa imununu ietaini nesia itaitana yana Godini ibawa yana seitanini ibaita. ²² Aneba eno utaita? Yanu ununa yanu Dera Waria Amarama yaba ibo ufiye iba eno utaita? Dawa buna mero yana buna derawere we imuteda iba eno utaita?

Ainewaure Godinu ifu torowa we ma derawere uteibe

²³ Ane ane ufene imufeisina ufeisi waita? Ba waitarogo nono ima yanu yaiyemutu durua utawa uteda emanu naueta ma kimu utawa utaita. ²⁴ Yanu torowaba da imufote yanu yaiyemutuba imufote durua ufoe watane.

²⁵ Moana kabaru uwarabai egi oiya ufoitana ide ba me godinu fuyo oeta egi aba me yanu neno ma siosa ufisua eno da wenaueawe. ²⁶ Godinu bukaroma eno wasu, i orofa atata sakaini ana omaini idina madinaini erawa nautawa nesia, ina yanu Dera Waria Amaranu eno wasu. Eno wasuba ietaba da wenaueawe.

²⁷ Mui Godinu sina nautawa amarama ieta nabai ia webisuna nono yanu unu ifoe ufoitana iawe. Ieta ane ieta da wenaueawe, danu moko sinama yanu neno ma siosa uosoa. ²⁸⁻²⁹ Nono mui amarama nabai ieta iawe webiro mui amarama webisu, ewa ietana ba me godinu fuyo oeta ieta webisuna ina da iawe. Ifoitana dawa enanari ifiro danu neno siosa uosoa iba i egi da iawe. I amaranu imueta imuegou uawete yanu imueta da imuawe. Enoba i egi da iawe. ³⁰ Nanu ununa i ieta imate Godibai we ma kobererau umauna emenu ere waita sina aneba imumane waita. Emanu eno siosa ufitaiana ina nanu kerere me, aneba eno waita? ³¹ Nanu sina wemaro nauawe. Ieta ifoita aba ane ane ufoitana Godinu ifu we ma derawere uteda eno ufoe watane. ³² I Ju uwaraini Guriki uwaraini Godinu sisia uwaraini ema nesiabai siosawere da uawe, ema neno siosa uotoa. ³³ Na enanari utatane. Uwara nesiabai kobererau torowa utatane. Nanu unu utawa, i uwara nesia Godibai wirofitae iba kobererau torowa utatane.

11

¹ Nana Yesu Kerisonu ueta sineta ereda enanari utataneba ya nanu ueta sineta ereda enanari uawe.

Kofiri garari ue guriguri ueta sina

² Nanu we mawetu ueta nesia nauteda utaitaba ya kobererau utaita watane. ³ Nono ewa sina wemaro nauawe. Uwara nesianu kofirina Keriso. Awetabonu kofirina emanu awerasi. Kerisonu kofirina Godi. ⁴ Enoba mui amarama dubu suro guriguri ufie uteda aba Godinu sina webie uteda kofiri garari ufisuna dawa Yesu Kerisoba kakara da ufisuna. ⁵ Nono yabaina mui awetama dubu suro guriguri ufie uteda aba Godinu sina webie uteda danu kofiri garari utawa ufisuna dawa danu aweraba kakara da ufisuna. Eno ufisuna danu fouma giriri ueta ari. ⁶ Mui awetama danu kofiri da garari ufisuna danu fouma giriri ufie watane. Dawa unutama giriri ueta. Dawa maru sibisuna danu kofiri garari ufie iba watane. ⁷ Godima eme Dawa ari ubu uiba emema guriguri ufitae uteda aba Godinu sina webitaitana emanu kofiri da garari ufitaita. Emena Godinu araeta ari. Awetabona awerasinu araeta ari. ⁸ Godima awera awetanu taima ubu utawa, Dawa aweta aweranu taima dawa ubu ui. ⁹ Nono Godima awera ubu uite awetaba matawa, Dawa aweta ubu uite aweraba mai iba awetabona awerasinu araeta ari. ¹⁰ Enoba aneruma erebaitaba awetaboma dubu suro guriguri uteda aba Godinu sina weda kofiri garari ufitaitana awerasina emanu kofiri ma boroyafitaita. ¹¹ Imue eawe. Godinu unuba ya naueta awetaboini awerasini yanu yanu kobererau ue matawe. ¹² I botai awetana emebairoma

fari, nono i kowaroma awetaboma eme nesia munebita. Nono eme nesia Godibairoma faraita.

¹³ Yanu aikana imue eawe! Mui awetama kofiri garari utawa Godibai guriguri ufisuna ina kobererau aba me? ¹⁴⁻¹⁵ Ya iwata, eme ema yafa fouma bobona ina ba me. Nono awetabonu yafa foumana kobererau. Ina emanu kofi barueta ari. Emema yaba wiawa yanu torowa iwata utaisi.

¹⁶ Nono mui amarama ewa sinaba urane yarane ufisuna i dubu suro guriguri uetaba mui sina wiawa, i sina torowa ido webaisiro Godinu naueta uwara nesia enanari webaita.

Korinita su uwarama Dera Waria Amaranu areto ieta ma siosa uta

¹⁷ Nono ewa mui sina wemaro nauawe. Yana dubu suro guriguri ufoe utaitana kobererau utawa uteda yanu naueta ma kimu utawa utaitaba yana siosawere utaita iba watane. ¹⁸ Ya Godinu naueta uwara guriguri ufoe guruguru utaitana ya daba demurai imutawa daba aika maika utaita. Moana uwarama eno waitaro nautataneba ina imumau aba da imumau.

¹⁹ Yabai i ba guriguri utaita uwara wawuriro inaraitaba yanu daba aika maikana ido. ²⁰⁻²¹ Ya yanu Dera Waria Amaranu onono ieta ifoe guruguru ue faraitana yanu Dera Waria Amaranu onono ieta itawa utaita moana uwara imutawa uteda yanu aika ieta itaita. Mui amara ieta derawere itasuro mui amara ieta meba osi urasu. Mui amara kimu ogo derawere itasute gogore utasu. ²² Aneba eno utaita? Yabai su meba iba suro ieta aika maika itawa utaita? Eno utaitana Godinu su kakara utawa utaitate i ieta me uwara ma siosa utaitaro maru utaita. Iba anene wemau

ari? Ya kobere uwara wemane imutaita? Me, eno da wemau. |L

Yanu Dera Waria Amara Yesuma Danu iwata ueta uwaraba areto mairo ita sina

²³⁻²⁴ Yanu Dera Waria Amaranu onono ieta wei sina yaba we enanari nono wemaro nauawe. Judasima Yesu do mairo i dumuro Yesuma ieta munite Godibai we ma kobererau uite ma birabiarite wei, ewana Nanu ofe yaba ma birabiaratane, ina itedana Na imuawe wei. ²⁵ Emanu ieta ie me sitaro Yesuma i kafusi enanari munite wei, ewa waini kafusina Nanu unuro ue mataneta. Nanu onono iba itafisuba i reka unuro ue mataneta inare kimu ufisu. Ewa kafusiroma onono ifoitana Na imuawe wei. ²⁶ Ya uwarama ewa ietaini kafusini iteiboitana yanu Dera Waria Amarama yaba ui weboita. Ido awonaroma Danu fafisu kowaro eno utebeawe wei. |L

Anama Godinu areto ma siosa utasuna dawabai kerere derawere ibebasu

²⁷ Ana danu imueta ba meba ewa ietaini yanu Dera Amaranu kafusini me sara ifisuna dawa yanu Dera Amaranu ofeini ononoini kakara utawa ma siosa ufisu. ²⁸ Anama ewa ietaini kafusini ifisuna dawa imuegou ufite danu imueta idona ifisu. Mena da ifisu. ²⁹ Ana anama i areto ietanu ba ubi ema iwata mero me sara yanu Dera Waria Amaranu ofe buredi ari ie onono i kafusiro ie ufitaitana emanu torowa kerere ufitate Godinu fanisi maeta mubitaita. ³⁰ Yabai moana uwara eno utaba uwara faiyawere ofe wouraita. Moana uwara ba uita. ³¹ Yana yanu ueta sineta imuegou uteda rorowarau ufoitana Godima ya koto da ufite fanisi da mafisu.

³² Godima ya koto uteda fanisi matasuna ya ma kobererau ufiro Godinu sina nautawa uwaraini i siosawere kabesiro da anibene iba eno utasu. ³³ Idoba, naiyemutu, yanu Dera Waria Amaranu onono ieta ifoe guruguru ufoitana yanu yanu imuegou ue matawe. ³⁴ Anama osi ufisuna danu suro botai ifi. Ya faotote fanisi muotoba yanu yanu imuegou ue matawe. Yabai famate i mui iba sina wemau.

12

Imumu Kotofunu kobere me maeta faiyawere matasu

¹ Naiyemutu, Godinu Imumu Kotofuma buna matasu sina iwawa uotoba wemaro nauawe. ² Ya iwata, bodere ya Godinu sina nautawa utebitaro uwara aika maika yaba we irutebitaba i ba me sina wate wiawa godibai anebita. ³ Ewa sina eawe. Godinu Imumu Kotofuma ana durua ufisuna i amarama Yesuba we ma siosa da ufis. Anama Yesu Dawa nanu Dera Waria Amara webisuna Godinu Imumu Kotofuma dawa durua ufiro webisu. Durua da ufisuna da webisu. ⁴ I buna maetana aika maika. Nono Godinu Imumu Kotofuma i nesia matasu. ⁵ Godinu gaukarana aika maika. Nono i gaukara ubi Amarana demurai. Dawa yanu Dera Waria Amara. ⁶ Godinu gaukara aika maika utaisi. Nono Godina demurai. Danu torowa ya durua utasuro Danu gaukara utaisi. ⁷ Godinu naueta uwara nesia kobererau ibifene Godinu Imumu Kotofuma buna aika maika matasu. ⁸ Godinu Imumu Kotofuma mui amaraba buna matasuba i amarama kimu imueta aika maika we mawetu utasuro emebai

wasu. Nono Godinu Imumu Kotofuma mui amaraba buna matasuba Godinu iwata nesia emebai wasu. ⁹⁻¹⁰ Godinu Imumu Kotofuma mui amaraba buna matasuba i amarama danu naueta Godibai odegou utasu. Godinu Imumu Kotofuma mui amaraba buna matasuba i amarama moana ofe woureta uwara ma wirotasu. Godinu Imumu Kotofuma buna aika maika matasuba mui amarama Godinu sina we bou utasu, mui amarama imumu aika maikanu imueta iwata uteda emebai wasu. Mui amarama kamama sina aika maika wasuro mui amarama i kamama sina aika maikanu sina ubi we ma boroyarasu. ¹¹ Godinu Imumu Kotofu, Dawa demurai, Danu aika Danu unu uteda i uwara nesia buna aika maika mateda durua utasuro emanu gaukara utaita.

I ofe demurainu ememetuna ya

¹² Yanu ofena demurai. Nono i ofenu ememetuna faiyawere. I ememetu nesia ofe demurai utaita, i ari Yesu Kerisonu ofero utasu. ¹³ Godinu Imumu Kotofu Danu aikana ya uwara nesia mune ofe demurai ari ue odasu. Ya Ju uwaraini Guriki uwaraini aika uwaraini sabua ueta uwaraini me inaraita uwaraini Godinu Imumu Kotofuma ya nesia babataito uteda Yesu Kerisonu ofero odiro ofe demurai sisiro Dana yabai ibegou utasu. ¹⁴ I ofena emetu demurai bobo me, i ofena ememetu faiyawere bobo. ¹⁵ I burima eno webisu, nana age meba iba nana ofenu emetu me, eno webisuna ina ofenu emetu aba me? Aiwia ina ofenu emetu. I ofe da ekodifite danu aika da ibifisu. ¹⁶ I agema eno webisu, nana diti meba iba nana ofenu emetu me, eno webisuna ina ofenu emetu aba me? Aiwia ina ofenu emetu, i ofe da ekodifite danu aika da ibifisu. ¹⁷ Imue eawe! I ofena diti

torowa ibifisuna anene naufisu? I ofena ome torowa ibifisuna anene muno nauefisu? ¹⁸ Nono Godima yanu ofe eno utawa ui. Dawa Danu unu uite yanu ofenu ememetu nesia emanu kabesiro kobererau ubu ue odi. ¹⁹ Yabai ofe emetu demurai ibifirona ina ba ofe me. ²⁰ Enoba Godima ofero ememetu faiyawere uteda ofe demurairo odi. ²¹ Ditima ageba eno wiawa utasu, nana a ekodimate nanu aika gaukara umau, eno wiawa utasu. Enanari kofirima buriba eno wiawa utasu, a ekodimate nanu aika gaukara umau eno wiawa utasu. ²² Yanu moana ofe ememetu imuegou utaisirogo nono yanu moana ofe ememetu imuegou utawaro nono ina yanu botai ofe ememetu. Ina da ibifitaitana yanu ofe kobererau da ibifisu. ²³⁻²⁵ Moana ofe ememetu kobererau me eno we imuteda yawoegou utaisi. Moana ofe ememetuba maru utaisite iba ema wadiama garari utaisite nono i ereta ememetu eno utawa utaisi. Godima i kobererau me ofe ememetu imuegou uteda i ofenu kobere kabesiro odi. I ofe ememetuma urane yarane utawa merau ibeta iba Godima yanu ofe eno ui. ²⁶ Ofero emetu demurai oferi utasuna i ememetu nesia uruama oferi utaita. Anama emetu demurai we ma derawere utasuna i ememetu nesia yaru utaita. ²⁷ Ido, yana Yesu Kerisonu ofe. Yana Danu ofenu ememetu. ²⁸ Godima Danu naueta uwarabai moana uwara mune bou ue odi. Dawa eno ue odi, i afosoro uwarana botai uwara, Dawa eno ue odi. Emanu buribi Dawa we bou ueta uwara odi. Emanu buribi Dawa tisa uwara odi. Emanu buribi Dawa ofe ma wiroeta uwara odi. Emanu buribi Dawa buna ueta uwara odi. Emanu buribi Dawa durua ueta uwaraini eme yawoeta uwaraini kamama

sina aika maika weta uwara odi. ²⁹⁻³⁰ Eno odiba uwara nesia afosoro uwara aba me? Uwara nesia we bou ueta uwara aba me? Uwara nesia tisa uwara aba me? Uwara nesia buna ueta uwara aba me? Uwara nesia ofe ma wiroeta uwara aba me? Uwara nesia kamama sina aika maika weta uwara aba me? Uwara nesia i kamama sina aika maikanu ubi weta uwara aba me? ³¹ Nono yade! I botai buna mune eawe. Nanu ununa nanu wene, i, da wemate mui kobere buna daba sina ina derawere wemaro nauawe.

13

Neno ure nudarau ueta sina

¹ I sina edono, nana Godinu sina uwarabai kamama sina aika maikaini anerunu sinaroma wemate uwaraba neno arama da umauna nanu wetana werorokawere. Ina buma me sara urebaita i ari. Eno umauna bebetu torowa gugu fareimau.

² Nana we bou umate kiwuma imueta nesia iwata umate derawere imuegou umate maidani ania wemaro anibisu, eno umate nono neno arama da umauna nana derawere me, nana me ari.

³ Nana nanu ibaiabai nesia nata nata umate uwarabai Godinu sina weda nanu ofe inama yafitae mamate nono uwaraba neno arama da umauna nanu uetana kobererau meba Godibai moko da mumau.

⁴ Anama neno arama uteda dawa moko sina sau wiawa utasute dawa ure nudarau utasu. Anama neno arama uteda mui amaraba sina siosa da webisu, eno utawa utasuna danu ifu we ma derawere utawa utasu. ⁵ Anama neno arama uteda dawa sasae utawa kakara utasu. Anama neno arama uteda danu unu torowa utawa utasu. Ibo ure fomutawa neno ka utawa utasu. ⁶ Anama neno arama uteda emenu ba me uetaba yaru

utawa utebasu. Nono emanu ba ueta sinetaba yaru utasu. ⁷ Anama mui amaraba neno arama uteda dawa ibo utawa uteda da ekodifisu. Da ekodifite durua uteda taka ue ibeda kobererau imuteda nudarau uteibisu.

⁸ I neno arama uetana da me sibisu. I we bou ueta sinana me sibisu. I kamama sina aika maika wetana me sibisu. I iwata uetana me sibisu. ⁹ Yanu iwata uetaini we bou uetaini ina derawere me. ¹⁰ Duburo i buna derawere emetu fafisuna i derawere me ememetuna me sibitaita.

¹¹ Na kikiraturo ibedana koiniboronu sina we, koiniboronu imueta imue, i koiniboronu imueta we, eno utebe nono na daisirena i koiniboronu imueta arini weta arini ekode. ¹² Awonana ya ato ario ariro ereda imumu torowaba eregou utawa utaisirogo nono duburona ba eregou ufeisi. Awonana na muduna afu torowa iwata utatane. Nono duburona nana nesia iwata uegou umau. Godima nanu ueta sineta nesia iwata utasu, i ari, iwata umau.

¹³ Ido, i Godi naueta dabaini i Godi yawoeta dabaini i ba neno arama ueta dabaini i daba nesia ibeibitaita. Nono i dabanu botaina neno arama ueta ina ba daba ido.

14

Imumu Kotofunu botai me maeta

¹ Yanu botai uetana neno arama ueta. Idoba neno arama uegou uawe. Godinu Imumu Kotofunu buna maeta nesia mune eawe. Godinu sina weboitaba Godinu Imumu Kotofunu we bou ueta maeta munegou uawe. ² Anama kamama sina aika maikaroma wasuna moana uwarama danu wasu sina nautawaba dawa Godibai torowa wasu.

Dawa eno webasuna Godinu Imumu Kotofunu kiwuma imueta webasu. ³⁻⁴ Anama Godinu sina we bou utasuna dawa uwaranu naueta ma kimu ufite ema ma kobererau ufite ema ma yaru ufie utasu. Anama kamama sina aika maikaroma wasuna danu naueta torowa ma kimu utasu. Nono Godinu sina we bou utasu amara dawa Godinu dubu suro yaubeta uwaranu naueta ma kimu utasu.

⁵ Nanu ununa ya nesia kamama sina aika maikaroma weboe watane. Nono ina yanu derawere uetana me. Yanu derawere uetana Godinu sina we bou ueta. Godinu sina we bou ueta amarama i aika maika kamama sina weta amara serigari utasu. Nono mui amarama aika kamama sinaroma wasuro mui amarama i sinanu ubi we ma boroyarasuro i naueta uwara nesia nauteda emanu naueta ma kimu utaitana i we bou uetaini aika maika sina wetaini arotorowa. ⁶ Naiyemutu, yabai famate aika maika kamama sina wemauna yanu naueta anene ma kimu umau? Godima naba wei kamama sina aika maika torowa yabai wemauna arotorowa meba nono Godinu sina we bou ue, Godinu sina we mawetu ue, eno umauna ina ido.

Godinu sina yanu ba sinaroma webe

⁷ Ya iwata, i feku aba tawuyo ubuegou utawa utasuna uwarama i ruruanu ubi da nauegou ufitaita. ⁸ I ami amarama danu tawuyo rurua ubuegou utawa ufisuna ami uwarama i ruruanu ubi da nauegou ufitaitaba uranetaba da anibitaita. ⁹ Enanari ya kamama sina aika maikaroma weboitana uwarama i sinanu ubi da naufitaitaba i sinanu ubi anene iwata ufitaita? Eno weboitana oyauma yanu sina ure wawanono ufiro me ari sibusu. ¹⁰ Na iwata, ewa orofa atataro sina

faiyawere ibinitaro i sina aika maika uwarama iwata utaitaba iba i sina waita. ¹¹ Nono mui amarama naba kamama sina aika maikaroma webiro da naumauna dawaini naini aika eme ari ibifutu. ¹² Nanu sina nauawe! Yana Godinu Imumu Kotofunu buna maeta doberegou utaita. Enoba Danu buna derawere maeta nesia munegou ufote Godinu naueta uwaranu naueta ma kimu uegou ufoe watane.

¹³ Enoba anama kamama sina aika maika wasuna dawa Godibai wenauefiro Godima dawa ma iwata ufiro i sinanu ubi we ma boroyafisu. ¹⁴ Nana kamama sina aika maikaroma wemauna nanu imumu torowama guriguri ufiro nono nanu beforoma guriguri da ufisu. ¹⁵ Anene umau? Nana imumuini beforoma guriguri umau. Nana imumuini beforoma soni wemau. ¹⁶ Eno da ufoitana nono yanu imumu torowama Godibai we ma kobererau uteda ido weboro uwarama yanu sina da naufitaitaba anene yaini ido webitaita? ¹⁷ Eno ufoitana Godibai kobererau ufote nono Godinu naueta uwaranu naueta ma kimu da ufoita. ¹⁸ Nana ya uwara nesia serigari uteda kamama sina aika maika faiyawere wataneba Godibai we ma kobererau utatane. ¹⁹ Na eno utatanerogo nanu ununa dubu su ubarero sina demui demuiratu wemate i uwaranu naueta ma kimu umau. Na unutawa kamama aika sina yafawere wetaro i uwarama nautawa ueta.

²⁰ Naiyemutu, koiniboronu imueta ari da imuawe, reka kuitanu neno ari uawete dera uwaranu imueta ari imuawe. ²¹ Godinu bukaroma eno wasu,

Godima wei, aika uwara siaia umaro Nanu uwarabai fare Nanu sina aika kamama

sinaroma webitaro Nanu uwarama Nanu
sina da naufitaita wei,

Godinu bukaroma eno wasu.

²² Idoba imue eawe! I kamama sina aika maika wetana Godinu uwaranu imueta ma ow-erawa utasuba iba ina emanu naue iwata uetana me. Nono Godinu sina nautawa uwarama i sina wetaba Godi ibinu naufitae iba emanu naue iwata ueta. Nono Godinu sina we bou uetana Godinu naueta uwara durua utasute nono Godinu sina nautawa uwarama i sina nautawaba ema durua utawa utasu.

²³ Nono Godinu naueta uwara nesia dubu su ubarero fare aika maika kamama sinaroma webitaro aika eme aba Godinu sina nautawa uwara amufitate nauteda i uwarana gogore aba ane utaita? Eno webitaita. ²⁴ Nono Godinu uwara nesia Godinu sina we bou ufitaro Godinu sina nauegou utawa amara aba Godinu sina nautawa kamama amarama amufite i sina naufiro Godinu sinama danu nenoro yanafisuba neno kirifu ufisu. ²⁵ Neno kirifu ufiro Godima i amaranu kiwuma neno imueta ma boroyafiro i amarama imuegou uteda iwata ufite arubi ufite aibite Godibai guriguri ufite Godina yabai ibinu webisu.

Dubu suro rorowarau uetaba wasu sina

²⁶ Naiyemutu, nanu sina weneba anene ufoita? Guruguru ufoitana moana uwara soni we, moana uwara we mawetu ue, moana uwarabai Godi emaba wei sina we, moana uwara aika maika kamama sinaroma we, moana uwara i sinanu ubi we, eno ufoita. Eno ufoitana uwara nesianu naueta ma derawere ufoita deina ido. ²⁷ Aika maika kamama sinaroma weboitana amara sadei aba rarogonu torowana demui demui webitaro mui amarama i sinanu ubi we ma

boroyafie watane. ²⁸ Nono i sinanu ubi we ma boroyareta amara mena i uwarama Godibaini emanu torowabai gimumutaroma webitae watane. ²⁹ Ya guruguru ufoitana Godinu sina we bou ueta uwara sadei aba rarogonu demui demui webitaro ya nesia emanu sina imuegou ufoe watane. ³⁰ Godima mui amaraba imueta mafiro i botai wasu amarama sina kodifite wate mu ufiro dubu amarama webisu. ³¹ Eno ufoitana Godinu sina we bou ueta uwara nesia demui demui webitaro ya nesia nauforo yanu nauetana derawere ufisu. ³² Godinu sina we bou ueta uwarama i we bou ueta maeta yawoegou uteda me sara wiawa utaita. ³³ Godi Dawa unutawa aika maika me sara siosa ueta iba watane. Godi Danu ununa rorowarau ueta. Dubu su nesiaro eno ufeisi, deina ido.

³⁴ I awetaboma dubu suro sina da webitae watane. Ju uwaranu tarawatuba awetaboma sina sina da webitate emenu sina mubitae watane. ³⁵ Awetaboma ane ane ue iwata ufitaro awerasima emanu suro wegou ufitaro iwata ufitaita. Awetabo dubu suro weta ba meba iba eno da ufitae watane.

³⁶ Ya uwarawere! Godinu sina yabairoma fari waita? Ya torowana Godinu sina nauteda iba eno utaita? ³⁷ Anama yabai ibeda Godinu sina we bou utasu aba Godinu sina wasu, dawa iwata nanu watane sina Godima weiba iba watane. Dawa iwata utasuba yabai webie watane. ³⁸ Anama nanu sina ekodifisuna dawa ekodifeisi.

³⁹ Enoba, naiyemutu, Godinu sina we bou ue eawete i aika maika kamama sina waita uwaraba kodiawe da wiawe. ⁴⁰ Godinu gaukara me sara sara da uawete rorowarau uegou uawe.

15

Yesu Keriso uite nono uyari

¹ Naiyemutu, yabai Godinu sina we, enanari nono wemau. Godinu sina yabai botai wero nauegou uteda Godibai ibebita. Awonana enanari utaita. ² Godinu sina yabai wero nauta. Nautaba awona enanari nauegou ufoitana i sinama ya ma wirofisu. Nono yana nauegou utawa utaba i sinama ya da ma wirofisu.

³⁻⁴ Godinu sina naba weitaro nauete i sinana Godinu botai sinaba enanari yaba wero nauta. I sinana eno, Godinu bukaroma wasu sina enanari Yesu Kerisoma yaba uiro mune uri ue oitaro kowa rarogonu me siniro Godima Dawa uriroma ma uyari, Godinu bukaroma eno wasu. ⁵ Yesuma uietaroma uyarite Fitabai fariro eri. Nono i mui iwata ueta uwara tuerobai (12) fariro eta. ⁶ Nono duburo Dawa uwara faiyawere fai aderedibai (500) fariro eta. I eta uwara faiyawere ibinita, nono moana uita. ⁷ Yesu Dawa Jeimisibai fariro eri. Dawa i afosoro uwara nesiabai fariro eta. ⁸ I uwara nesia emabai ko fariro etaro nono duburo nabai fariro ere. Awetanu kuita muneta kowa farawaro kuita beruwere munasu, I ari na afosoro amara we mune odiba iba Dawa duburo ere. ⁹ I afosoro uwarabai nana kikiratu. Nana Godinu naueta uwaraba siosawere ueba iba maru utatane. Nanu siosa uetaba uwarama na afosoro amara da webitae watane. ¹⁰ Godima naba neno arama uteda buna maiba nanu awona ueta sineta utatane. Nana awona kobererau utatane. Nanu gaukarama i afosoro uwara nesianu gaukara serigari utasu. Nana eno utawaro Godinu kobererau me maetama nanu neno ubarero ibinuba

iba gaukara derawere utatane. ¹¹ Nanu gaukara ari, i afosoro uwarama utebita. Anama gaukara derawere uteibisuna ina imueta derawere me. Nono yana Godinu sina weisiro yana nautaba ina imueta derawere.

Uieta uwara nesia nono uyafitaita

¹² Uietaroma uyareta sina wemaro nauawe. Yesu Keriso, Dawa uietaroma uyari waisi. Yesu Kerisonu uietaroma uyareta sinana Godinu kobere sinanu ubi sina idoni. Eno waisina yabai aneba i uietaroma uyaretana mewere moanama webaita? ¹³ Nono uietaroma uyareta mena Godima Yesu Keriso uietaroma da ma uyafiego. ¹⁴ Yesu Keriso uietaroma da uyafirona yanu waisi sina me sara ibifiro yanu imueta me sara imufitae. ¹⁵ Ina enona yana Godinu sina meo waisi. Yana waisi, Godima Yesu uietaroma ma uyari waisi. I eno ueta mena yana meo waisi. Godima Yesu Keriso uietaroma da ma uyafirona eme da uyafitae. ¹⁶ Emema uietaroma uyareta daba da ibifirona Yesu Keriso Dawa bodere uietaroma da uyafie. ¹⁷ Yesu Kerisoma uietaroma da uyafirona yanu nauetana ba me, yanu ba me uetaro ibifoe. ¹⁸ Ina enona i Yesu Kerisonu uieta imutebita uwarama me sara uieta dabaro inareda daido uiteibitae. ¹⁹ Nono ewa sakairo ibeta torowaba Yesu imufeisina yanu imuetana ba meba maru derawere munaisiro nono i meo imueta nautawa uwarama eno utawa utaita.

²⁰ Nono ina eno me. Godima Yesu Keriso uietaroma daido ma uyari. Dawa ko uietaroma ma uyariba i Godi nautebe uitebita uwarama daido ba uyafitaita. ²¹ Amara demuraibairoma uwara nesia uitebita. Nono mui Amara demuraibairoma

uietaroma uyarebaita. ²² Adamuba uwara nesia uitebaita, enanari Yesu Kerisoba uwara nesia uyafitane me ibifitaita. ²³ Emanamama uyafitaita. Yesu Keriso Dawa ko uyari. Nono duburo Dawa fafiro Danu muneta uwara ido uyafitaita. ²⁴ Nesia eno ufitaitana Yesuma i Godiba ureini nasini dera wasai uwaraini emanu buna ueta nesia Dana buna ufite ma siosa ufiro me sibusuna Danu yawoeta Godibai mafiro kowa ido me sibusu. ²⁵ Yesu Kerisoma yawoegou uteda Danu wasai uwara nesia ma dowafite i wasai uwara nesia Danu buri wowonaro odifite ido Danu yawoeta ekodifisu. ²⁶ I dubu wasai uetana uieta. Dawa uieta ma serigari ufiro me sibusu. ²⁷ I uetaba Godinu bukaroma eno wasu, Godima nesia ememetuini emeini nesia mubite Yesu nesia yawofie iba Yesunu buri wowonaro odifisu wasu. Nesia Danu buri wowonaro odifisu eno wasuna Godiba wiawa utasu. Godima nesia Yesunu buri wowonaro odifite nono Godi Danu torowana Yesunu buri wononaro da anibisu. ²⁸ Godima nesia Yesunu buri wowonaro odifiro Yesuma nesia serigari ufite Danu unu Godima Yesu yawofie ufisu. Eno ufiro i kowaro Godima Danu aika Yesuini nesia yawoteibisu. ²⁹ Moana uwara emanu baeta uteda i uieta uwaranu kabesi munono uteda aneba emanu torowa emaba babaito utebaita? Uietaroma da uyafitaitana aneba eno utaita? ³⁰ I uietaroma uyaretana mui me, ina uyareta. Enoba emenu awe uyaretaba iyarawa utatane. Nana uimau deina ido. ³¹ Nanu uwarawere, yanu naueta Yesu Kerisobai ibinuro yaba derawere imutataneba iba wemaro nauawe. Nana uietanu iboro ainewaure inaibatane. Meo me, ba watane. ³² Nanu imuetana eno, ewa

orofaro torowa moko mumauna aneba i Efesa su uwara, ema awe egi ari, ema uranebatane? Uietaroma da uyafeisina moana uwaranu waita sina enanari ufeisi. Eno waita, ofuaini kimu ogoini ifete yaru ufeisi. Waidumu uifeisiba iba eno ufeisi waita

³³ Irueta sina da nauawe. Irueta uwarabai yaubeda naufoitana emanu ueta enanari ufoita.

³⁴ Gogore da uawete i siosawere ueta nesia kodiawe. Moana uwarama yabai ibeda Godi iwata me. Ema Godi iwata meba ina ya uwaranu kerere.

Uietaroma uyafeisi, ofena aika

³⁵⁻³⁶ Emema uietaroma anene uyafitate ane ofe ari fafitaita? Moana uwarama eno wenauefitaitaba i gogore uwaranu wenauereta moko wemaro nauawe. Tai ane ane waitaitana yajara ufite nono warafisu. ³⁷ I waieta ememetuini i waraeta ememetuini ema aika maika. I waieta emetuna tai demurairatu torowa, ina feame tai aba mui tai ari. ³⁸ Nono Godi Danu aikana i tai nesia emanu ofe mai. I tai aika maika, aika maika emanu ofe enanari mae mae ui.

³⁹ I me ibeta ememetuna mamamama. Emenu ofena aika, eginu ofena aika, gasiranu ofena aika, erio eginu ofena aika. ⁴⁰ I urero ibinita uwaranu ofena aika, i sakairo ibinisi uwaranu ofena aika. ⁴¹ I kowanu araetana aika, i sakaranu araetana aika, i muinanu araetana aika. Mui muinaini mui muinaini emanu araetana aika maika.

⁴² I uietaroma uyaretana i ari. Ewa me ibeta ofena uifisu. I uietaroma uyareta ofena da uifisu. ⁴³ Ewa sakairo ibeta ofena aramawere, i uietaroma uyareta ofena araetarau. Ewa sakairo ibeta ofena buna me, i uietaroma uyareta ofena

bunawere. ⁴⁴ Ewa sakairo ibeta ofena ba ofe, i uietaroma uyareta ofena urero mubeisi ofe. ⁴⁵ Godinu bukaroma eno wasu, i botai amara Adamu, Dawana reka me ibeta matasu imumu. ⁴⁶ I ure ofena botai me. Ewa sakairo ofena botai, nono i ure ofena dubu. ⁴⁷ I botai amara, dawa sakairo ibeta amara, Godima dawa sakaima ubu ui. I dubu amara, Dawa ureroma fari. ⁴⁸ Enoba i sakaima ubu ui amaraini sakairo ibeta uwaraini arotorowa. I ureroma fari amaraini i urero ibeta uwaraini arotorowa. ⁴⁹ Yana i sakaima ubu ui amara ari uwara. Nono duburo i ureroma fari amara ari ufeisi.

⁵⁰ Naiyemutu, mui sina wemaro nauawe. Yanu ba ofeini ononoini Godinu yawoeta orofaro da anibisu. Ewa uieta ofema i uitawa ofe ari da sibisu.

⁵¹ Nanu mui sina wemaro nauawe. Godinu kiwuma imueta wemane watane. Ya nesia da uifeisi. Yesunu fafisu kowaro moana uifero moana da uifitaita. Eno ufete ya nesia yanu bodere ofe ekodifete reka ofe mubeisi. ⁵² Godinu dubu tawuyo ubufiro ya diti naifunono ufete reka ofe mubeisi. I dubu tawuyo ubufiro i uieta uwara ma uyafiro reka ofe mubitaro ya me ibinisi uwarama reka ofe mubeisi. ⁵³ Ewa ba ofena uieta ofeba kodifete reka ofe mubeisi. Ya uieta uwarana uitawa uwara ari sibeisi. ⁵⁴ I awona ba ba ofena yajara ufiro reka ofe mubeisi. I reka ofena me ibene ibene ibeta ofe. I kowaro Godinu bukaroma wasu sina enanari daido ufigu. I sinana eno, Godinu buna uetama uieta serigari utasu.

⁵⁵ Uieta, ana ya anene serigari ufasu? Uieta, ana ya anene yanafasu?

Godinu bukaroma eno wasu. ⁵⁶ I uietanu yanaetana ba me ueta. Godinu tarawatuma yanu ba me

ueta ma boroyarasuba iba i ba me uetanu bunana Godinu tarawatu. ⁵⁷ Godima weiba yanu Dera Waria Amarama ya durua utasuro i ba me uetaini uieta serigari utaisi. Enoba Godibai derawere we ma kobererau utaisi.

⁵⁸ Enoba naiyemutu, buna ue, imueta ure owere ma owere da ue, Godinu gaukara uegou ue, eno utebeawe. Godinu gaukara ufoitana ina kobererauba Godima ya moko mafisu.

16

Godinu naueta uwara durua ueta fuyo

¹ I Judia orofaro Godinu naueta uwaraba oi maeta sina wemaro nauawe. I Gareisia orofa uwaraba we sina enanari yaba watane. ² I sina edono, i fura botai kowa, Sadero ya nesia yanu ofereni oi ode ode uawero ibifi. Godima ya ane ari durua utasu enanari odiawe. Eno ufoitana na famaro i oi da odifoita. ³ Iro famate owawa ue odimate owawaini oini yanu we imutaita uwaraba mamate siaia umaro i Jerusaremu su uwarabai woure anibitaita. ⁴ Yanu unu naini animane weboitana emaini uruama anibeisi.

Foro danu unu anibite Korinita su uwara ereta

⁵ Nanu aneta sina nauawe. Na Masadonia orofaro animane watane. Masadonia orofaro fare animate yabai yadama famau. ⁶ Yabai famate kowa faiyanono ibimau aba obi mafisu sakara nesia iro ibimau. Iro ibebe ekodimaro ya uwarama na nanu dabaro woure ane odiforo aboro aboro animau. ⁷ Na unutawa yabai fare aneta. Nanu unu yabai ibeta. Godima eno webisuna enanari eno umau.

⁸ Ewado Efesa suro ibimaro Godinu Imumu Kotofunu itareta kowa, Fenitikosi waita, ido fafiro animau. ⁹ Godima nanu gaukara daba ewado ma ifegari usinuba Godinu sina wegou utatanero nautaita. Nono uwara faiyawere naba wasai utaita.

¹⁰ Timoti yabai fafisuna dawa Godinu gaukara amara, dawaini naini gaukara arotorowa utaituba dawa bana wiawe. ¹¹ I amaranu sina nauawete da ekodiawe. Dawa yabai ibeibiro naini nanu naiyemutuini dawa yawofeisiba danu dabaro odiforo wesarau ue ewaro yabai afie watane.

¹² Nana Aforasiba, we, i Korinita su uwarabai aini Godinu naueta uwaraini ania. Eno wenena ina Godinu unu meba awona anawa usinu. Nono duburo danu aneta kowa ido fafisuna ido yabai anibisu.

Dubu iba sina

¹³ Eregou uforo! Yanu naueta ma kimu uawete iya da uyawete buna uawe. ¹⁴ Anene ufoitana neno arama bobo uteiboe watane.

¹⁵ Naiyemutu, nauawe. Ya iwata, Sitefanasini danu awetaini koiniboroini Akeiya orofaro ema ko Godinu sina naue imutebita. Awonana ema Godinu muneta uwara durua utaita. ¹⁶ Eno utaitaba nanu ununa emaini Godinu naueta durua ueta uwaraini nesia naufote durua ufoe watane.

¹⁷ Sitefanasini Fotinasini Ekeikasini ema nabai faritaba yaru utatane. Ya Korinita su uwara ewaro farawa iro ibinitaba i uwarama yanu kabesi muneda na durua utaita. ¹⁸ I uwarama ya Korinita su uwaraba durua utebita enanari

na durua utaitaba yanu neno kobererau utaisi. Emebai emaba kobererau wiawe.

¹⁹ I Eisia orofa naueta uwara nesia yaba ario sina waita. Akuiraini danu aweta Fasiraini emanu suro guruguru ue naueta uwaraini ema nesia yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisonu ifuro yaba ario sina derawere waita. ²⁰ Godinu naueta uwara nesia yaba ario sina waita. Ya Godinu naueta uwara nesia atafoitana ario weda age mamiawe.

²¹ Na, Foro ewa ario sinaratu nanu agema owawa ue odatane.

²² Anama yanu Dera Waria Amara Yesu Keriso neno arama utawaro danu neno yanu Dera Amara ibawa utasuna Godima dawa we ma siosa ufisu. Nanu ununa yanu Dera Waria Amara sau fafie watane.

²³ Yanu Dera Waria Amara Yesu Kerisoma ya kobererau durua ufie watane.

²⁴ Ya nesia neno arama utatanero nanu neno yabai ibinu. I sina Yesu Kerisonu ifuro watane. Ido nanu sina me sininu.

Yareba Nupela Testamen
The New Testament in the Yareba Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Yareba long Niugini

Copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yareba

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Mar 2024 from source files dated 31 Aug 2023

1e9160cd-d458-5f88-93ab-67ad89ccc27c